

Årsrapport 2025

Stiftsudvalget for Kirken i Verden

Stiftsudvalget for Kirken i Verden arbejder med opgaver inden for områderne økumeni, mission, religionsmøde og migrantarbejde. I denne rapport nævnes et udvalg af det forgangne års vigtigste aktiviteter. Nærværende rapport er blevet til i et samarbejde mellem udvalgets medlemmer og ad-hoc personer, da stiftspræst Peter Fischer-Nielsen som bekendt er fratrådt sin stilling i forbindelse med udnævnelsen til provst.

Helsemesser (Skrevet af Inge Rørbæk)

Igen i 2025 har en arbejdsgruppe videreudviklet på folkekirkens stand ved helsemesser i stiftet – i det forgangne år i Viborg den 18.-19. januar og i Skive den 20.-21. september. Det opleves fortsat at være meningsfyldt, at folkekirken er til stede for samtaler om liv og tro, og arbejdet fortsætter formodentlig i det nye år.

Inspirationsaften om Nigeria (Skrevet af Inge Rørbæk)

42 personer deltog i årets stiftsstævne/inspirationsaften, som fandt sted den 18.3. i Kirkeladen i Gjellerup.

Aftenen satte fokus på Nigeria og situationen for de kristne her blev belyst gennem 3 forskellige indlæg. Anne-Mie Skak Johansson, som er formand for Mission Afrika, holdt foredraget "Hvad skal vi tænke om mission i forhold til kirken i Nigeria". Hun gav desuden indtryk fra deltagelsen i LCCN's Konvention nr. 100, som fandt sted i januar med deltagelse fra Viborg Stift af Biskop Henrik Stubkjær og stiftspræst Peter- Fischer Nielsen. Clement Datchet, som er født og opvokset i Nigeria fortalte om kristnes situation i Nigeria i dag i foredraget "Hvordan er kirken i Nigeria kirke i et samfund i rivende udvikling", og endelig fortalte Patrick Nwamgbowo Iroha gennem interview med Jakob Terp Legarth om at komme til Danmark som nigerianer og finde plads i den danske folkekirke.

Rumænske ortodokse præstestuderende på studiebesøg i Viborg Stift, under overskriften:

Mission in Scandinavia. 28. april – 9. maj 2025. (Skrevet af Karin A. Vestergaard)

Besøget og baggrunden for relationen

I 1999 blev første skridt til en relation mellem Viborg Stift og den ortodokse kirke i metropoliatet Moldavia og Bucovina, Rumænien, taget.

Siden da er der knyttet mange bånd på personlige og på sogneplan gennem studieophold i Danmark og stiftsrejser til Rumænien, sidst i 2022. Og vi møder ofte rumænske migranter, som fortæller at de kommer fra byen Iasi, som er hovedbyen i Metropoliatet.

Dan Sandu, der er ansvarlig for Det ortodokse Fakultets Erasmus-aktiviteter, har været den rumænske kontaktperson for relationen til Viborg Stift hele vejen igennem, og han var initiativtager til dette Erasmusprogram under overskriften: Mission in Scandinavia.

Der var 10 rumænske og 1 græsk studerende som deltog, sammen med Dan Sandu.

I den sammenfattende rapport efter besøget forklarer Dan Sandu:

To paradokser har præget den seneste rumænske historie, især efter 2016:

For det første er rumænsk udvandring stadig den største i verden efter Syrien (et land, der har været i krig i over tyve år);

For det andet bliver flere rumænske børn nu født uden for landet end i landet. Rumænske landsbyer skrumper ind—nogle forsvinder—mens befolkningen ældes og falder.

Ifølge de seneste statistikker er mere end 1,2 millioner boliger i Rumænien forladte og stærkt forfaldne.

Disse kendsgerninger påvirker i høj grad fremtidsudsigterne for de unge præster. Og det er velbegrunder at flere præstestuderende overvejer at søge derhen hvor opgaverne er store, bl.a. i de skandinaviske lande.

Der var forberedt et fuldt program alle 12 dage, og mange ansatte og frivillige medvirkede til at de rumænske præstestuderende fik et bredt indblik i Folkekirkens liv.

En af de studerende skrev følgende i hans evaluering:

“Jeg værdsatte gennemsigtigheden i den Lutherske Kirke. Denne åbenhed virkede for mig ikke kun interessant, men også væsentlig for en Kirkes mission i dagens samfund. Det fik mig til at reflektere dybt over behovet for, at den Ortodokse Kirke

også påtager sig en sådan måde at være på—gennemsigtig, oprigtig og til stede i verden.”
(Ioan Alexandru Bulai)

Mellemkirkelig studierejse til Ecumeniska Veckan i Stockholm 21.-23. august arrangeret af Det mellemkirkelige Råd (Skrevet af Inge Rørbæk)

Blandt de 38 deltagere fra Danmark var Jakob Terp Legarth, Torill Kristensen, Ole Andersen, Karen Stubkjær, og Inge Rørbæk fra Viborg Stift. Det var en vældig god tur med mange spændende seminarer, gudstjenester og festligheder. Det gav god viden om den økumeniske bevægelses historie og udfordringer lige nu, særligt i forhold til situationen i Ukraine og Gaza. Det blev tydeligt, at den ortodokse kirke har et stort stykke arbejde at udføre med tanke på fred og forsoning mellem de forskellige nationale ortodokse kirker. Turen blev også et godt mødested for de forskellige stifters mellemkirkelige arbejde.

Pilgrimsvandring med repræsentanter fra Guildford 22.-26. september (Skrevet af Christian Kjær Bjerre)

Forbøns gudstjeneste for forfulgte kristne. (skrevet af Karin A. Vestergaard)

Mere end 150 deltagere var samlet til

forbønsgudstjeneste i Viborg Domkirke, søndag 16. november.

Stiftsudvalget Kirken i Verden er initiativtager til den årlige forbønsgudstjeneste, og en arbejdsgruppe med deltagere fra Den katolske Kirke, Åben Kirke i Herning, Bibelcaféen for beboere på Udrejsecentret Kærshovedgaard, og Folkekirken havde forberedt gudstjenesten.

Peter Lodberg, formand for Mellemkirkeligt Råd og deltager i Tænk tanken for forfulgte Kristne, var prædikant ved gudstjenesten, og efterfølgende fortalte han om situationen i Gaza, på Vestbredden og i Israel – 'en kæmpe hårdknude filtret sammen af magt, had, frygt, manglende forsoning, og alligevel spirer håbet og troen bærer.' (Referentens billede). Peter Lodberg sagde i dagens prædiken:

"Meningen med tilværelsen er ikke kun, at vi overlever, men at vi lever som befriede og frie mennesker, der tør gå ind i fremtiden i tillid til, at Guds nåde er os nok – og handler derefter.

Det er derfor, at forfølgelse eller undertrykkelse af andre mennesker uanset årsag ikke kun er en krænkelse af menneskerettighederne, men det er en hån imod Gud – et slag i Kristi ansigt, sådan som den sydafrikanske ærkebiskop og demokratiforkæmper Desmond Tutu udtrykte det."

Migrantarbejde i Viborg Stift. (Skrevet af Karen Stubkjær)

I november 2024 vedtog vi at sætte fokus på migranter i Viborg Stift. I dag har ca. 15 procent af Danmarks befolkning migrantbaggrund. Hvordan kan vi som kirke komme vore nye danskere i møde med de tilbud, de har brug for?

Vi nedsatte en arbejdsgruppe: Peter Fischer-Nielsen (som sidste sommer trådte ud pga. nyt arbejde), Jakob Legarth og Karen Stubkjær. Vi har haft foretræde for Stiftsrådet, som bakker op om arbejdet med at kortlægge og tage initiativer på området. Siden er vores arbejdsgruppe blevet suppleret med Ruth Folmersen, som er kommet med i vores stiftsudvalg, og som i en del af sin stilling som sognepræst skal arbejde med internationale relationer.

Vi har i første omgang sat os for at få nogle tal på bordet og allierede os derfor med Søren Dalsgaard fra Folkekirkens Migrantsamarbejde. Han har kunnet forsyne os med statistikker.

Den første del af processen har været at interviewe stiftets 10 provster for at høre, hvordan de oplever det. Er der sogne i provstierne, der har en særlig kontakt til migranter? Hvor er de fra? Og hvilke tiltag er i gang? Er der sogne, hvor det kunne være relevant, at man sætter mere i gang? Finder sognene det vigtigt at prioritere, og hvordan kan stiftsudvalget støtte og bistå?

Det overordnede indtryk er, at hele dette felt ikke fylder meget i sognene (med få undtagelser).

Vi afsluttede dette undersøgende arbejde i november 2025.

Søren Dalsgaard har nu fat i data, indsatser og behov og vil arbejde videre med en rapport.

Et billede tegner sig: de store indvandringsstrømme i byer (særligt muslimer) og flygtninge fra Ukraine har været meget synlige – og har kaldt på initiativer. Den mere "stille" indvandring på landet fra det tidl. Østeuropa mere usynlig. At der i nogle landsogne er op til 20% med en sådan baggrund er mange ikke klar over. Måske er det her, vi i første omgang kan tage fat? Hvordan kan vi være FOLKE-kirke ind i denne virkelighed? Her er spørgsmål at arbejde videre med i 2026.

På arbejdsgruppens vegne – Karen Stubkjær

Farvel til udvalget KIRKEN I VERDEN (skrevet af Gert-Oluf Schwarz Lausten)

Baggrund for udvalgsarbejdet

Jeg er blevet bedt om at skrive lidt om min tid som medlem af Viborg Stiftets udvalg KIRKEN I VERDEN, som oprindeligt hed Stiftsudvalg for økumeni, mission og religionsmøde. Da jeg kom med, var udvalget en fusion af to tidligere udvalg: Mellemkirkeligt Stiftsudvalg og Stiftsudvalg for Mission og Religionsmøde. I foråret 2013 kontaktede daværende biskop Karsten Nissen mig med en opfordring til at indtræde i dette nye udvalg, og senere blev jeg stiftsrådets repræsentant.

Udvalgets formål og struktur

Opgaven bestod i at støtte og inspirere menighederne og kirkelivet i Viborg stift med fokus på økumeni, mission og religionsmøde – emner, der kun sjældent kom på dagsordenen i menighedsrådene. Udvalget blev organiseret i tre underudvalg, og jeg fik rollen som formand for udvalget for mission.

Arbejdet i missionsudvalget

De første år arbejdede vi især med kontakten til provstiernes ydremissionskomiteer. Hvert andet år mødtes vi under hyggelige former, hvor vi delte erfaringer om vores arbejde og hørte om deres projekter, ofte suppleret med aktuelle foredrag.

Vi prioriterede kontakten til missionselskaberne, som vi både besøgte og inviterede til genbesøg. På den måde fulgte vi deres arbejde i stiftet tæt. Derudover arrangerede vi konferencer og opretholdt forbindelsen til stiftets venskabsstift Guilford i England gennem besøg og genbesøg.

Fælles aktiviteter og stævner

Sammen med hele udvalget arrangerede vi stiftstævner med kendte talere. I begyndelsen var der stor tilslutning til disse stævner fra hele stiftet, men desværre aftog interessen med årene, og de seneste år har der ikke været afholdt sådanne møder.

Migrantarbejde og religiøse møder

Et vigtigt område i udvalgets arbejde har været Folkekirkens migrantarbejde. Vi udsendte plakater og kort til menighedsrådene til opslagstavlerne, og vi holdt møder rundt omkring i stiftet samt besøgte flere centre i landsdelen. Udvalget deltog også i besøg hos forskellige religiøse forsamlinger, såsom moskéer, hinduistiske templer og ortodokse kirker. Der har desuden været arrangeret spændende stiftsrejser og behandlet mange andre interessante emner.

Ny struktur og navneskifte

I januar 2020 besluttede udvalget at ændre navnet til Kirken i Verden for at gøre det mere tidssvarende og forståeligt. Samtidig blev arbejdet omstruktureret, men hovedopgaven forblev at varetage stiftets opgaver indenfor mellemkirkeligt arbejde, mission og religionsmøde, nu med tilføjelse af asyl- og migrantarbejde. Der blev udarbejdet nyt kommissorium og forretningsorden, og hvor der før var underudvalg, arbejder nu alle medlemmer med samme emne, mens ad hoc grupper nedsættes til nye opgaver.

Fortsat fokus og taknemmelighed

Vores mål om at nå menighedsrådene med råd, vejledning og information om Kirken i Verden er stadig en prioritet, som bør vægtes højt.

Jeg vil gerne takke stiftsrådet, medlemmerne af udvalget og især stiftspræsten, som jeg har arbejdet tæt sammen med gennem årene, for mange spændende og berigende oplevelser, der på mange måder har beriget mit liv.

Øvrige opgaver

Ud over de nævnte aktiviteter har Stiftsudvalget Kirken i Verden også i 2025 udført en række repræsentationsopgaver. Stiftsudvalget repræsenterer Viborg Stift i Det Mellemkirkelige Råd, Folkekirkens Migrantsamarbejde, Folkekirke og Religionsmøde, Danske Kirkers Råd og Folkekirkens Nødhjælp.

Møder

Stiftsudvalget har afholdt fire ordinære udvalgsmøder i 2025 – referaterne af disse kan læses på stiftets hjemmeside. Ved flere af møderne har vi haft et inspirationsoplæg ved en gæst ude fra: Naser Rezaei talte om det folkekirkelige arbejde blandt farsitalende, Henning Kjær Thomsen om luthersk identitet og Laura Bjørg Serup Pedersen om sin ph.d.-afhandling "Må jeg opfordre jer til at blande jer ved bordene."

Økonomi

Stiftsudvalget havde i 2025 et budget på 225.500 kr. Pengene har været brugt til ovennævnte. Desuden har udvalget igen i år imødekommet følgende ansøgninger: Støtte til folkekirkelig sommerlejr for farsitalende med 15.000 kr. og støtte til bibelcafeen i Bording med 5000 kr.

Stiftsudvalgets medlemmer pr. 1. januar 2025

Udvalget har arbejdet uden stiftspræst siden sommeren 2025, hvor Peter Fischer-Nielsen blev udnævnt til provst. Medlemmer ved indgangen til 2026 er Inge Rørbæk, Viborg (næstformand) Torill Kristensen, Sunds, Grete Bækgaard Thomsen, Lemvig, Ole Andersen, Kjellerup, Karen Stubkjær, Viborg. På udvalgets første møde den 19.2. vælges ny formand og næstformand. Vi ser frem til at lære den nye stiftspræst Lone Primdahl Dolmer bedre at kende og glæder os til samarbejdet. Desuden indtræder 3 medelemer af stiftsrådet: Erik Toft, Hans Jørgen Hansen og Carsten Mortensen samt et nyt udvalgsmedlem: Andriy Kreckho, Aars